

27617

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **22.04.2025**

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. bünyesinde aynı görev tanımı, risk düzeyi ve sorumluluk altında çalışan **işçi statüsündeki makinistlerin, sözleşmeli memur statüsündeki makinistlere** kıyasla hem özlük hakları hem de kariyer imkanları bakımından ciddi biçimde dezavantajlı konumda olduğu görülmektedir.

Tren seyrüsefer güvenliği gibi hayati sorumluluklar taşıyan bu iki personel grubu arasında; ücret, sosyal haklar, görev dağılımı, mesleki yükselme, eğitim erişimi ve karar alma mekanizmalarına katılım açısından uygulanan farklı muameleler, **Anayasa'nın 10. maddesi (kanun önünde eşitlik), 128. maddesi (kamuda liyakat) ve kamu yönetiminde tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine** aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

1. TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. bünyesinde görev yapan işçi statüsündeki makinistlerin, aynı mesleki görev ve sorumluluklara sahip olmalarına rağmen, sözleşmeli memur makinistlere göre daha düşük ücret, sınırlı sosyal hak ve mesleki olanaktan yararlanması, Bakanlığınızca hangi hukuki veya idari gerekçelere dayandırılmaktadır?
2. Söz konusu uygulamaların, Anayasa'nın 10. maddesinde tanımlanan eşitlik ilkesi, Devlet Memurları Kanunu'ndaki liyakat ve kariyer sistemi, ve uluslararası kamu personeli standartlarıyla çeliştiği yönündeki eleştiriler hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
3. Tren şefliği, kritik seyrüsefer planlama görevleri ve yüksek sorumluluk gerektiren pozisyonların, sistematik biçimde sözleşmeli memur makinistlere verilmesi uygulamasının, işçi statüsündeki makinistlere karşı statü temelli ayrımcılık anlamına

gelip gelmediği konusunda herhangi bir idari inceleme veya düzenleyici aksiyon başlatılmış mıdır?

4. Bu ayrımcı görev dağılımı ve yükselme fırsat eşitsizliğinin, tren operasyonlarının güvenliği, hizmet kalitesi, çalışan motivasyonu ve iş gücü verimliliği üzerindeki olumsuz etkileri Bakanlığınızca analiz edilmiş midir? Bu konuda yapılan herhangi bir iç denetim veya performans değerlendirme çalışması bulunmakta mıdır?
5. İşçi statüsündeki makinistlerin, hizmet içi eğitim, mesleki gelişim, sertifikasyon ve yönetsel kadrolara geçiş gibi alanlarda dışlandığına dair iddialar hakkında Bakanlığınızca yürütülen bir reform planı veya eşitlikçi insan kaynakları politikası var mıdır?
6. Ulaştırma sektöründe görev yapan makinistler arasında statü farklılığına dayalı ayrımcı uygulamaların, ILO sözleşmeleri, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Haklar Sözleşmesi gibi uluslararası normlara aykırılığı konusunda Bakanlığınızın yaptığı herhangi bir hukuki veya uyum analizi bulunmakta mıdır?
7. Bu uygulamalara karşı, işçi sendikaları ve meslek örgütleri tarafından iletilen şikâyetler çerçevesinde, Bakanlığınız nezdinde çözüm odaklı bir diyalog ve müzakere süreci başlatılmış mıdır?
8. Bakanlığınız, makinistlerin statü temelli hak farklılıklarını ortadan kaldırmak, kurumsal iş barışını tesis etmek ve hizmet verimliliğini artırmak üzere hangi somut, tarihsel olarak planlanmış reform adımlarını önümüzdeki dönemde hayata geçirmeyi planlamaktadır?